

Detta är bakgrunden till EU och Euron och varför Sverige inte uppfyller kraven att få vara med i den gemensamma euro valutan

Efter andra världskriget vill västeuropeiska politiker knyta band mellan länderna som kan förhindra liknande blodbad i framtiden. Därför bildas Kol- och stålunionen 1950 med Belgien, Frankrike, Italien, Luxemburg, Nederländerna och dåvarande Västtyskland som medlemmar. Det var Västtyska och Franska politiker som drev att skapa en politisk sammanslutning som skulle mynna ut till ett förenad Europa med USA som förebild.

Genom att produktionen av kol och stål knyts samman över gränserna ska krig bli omöjligt. Året innan har den USA-ledda försvaralliansen Nato bildats. I Östeuropa samlas kommuniststaterna kring Sovjetunionen genom Warszawapakten.

[25 mars 1957 http://sv.wikipedia.org/wiki/Romf%C3%B6rdraget](http://sv.wikipedia.org/wiki/Romf%C3%B6rdraget) skriver kol- och stålunionens sex medlemsländer under Romfördraget, innebar de "fyra friheterna" inrättades. De fyra friheterna innebär frihet för personer, frihet för kapital, frihet för tjänster samt frihet för varor” som fyllde 50 år 2007. Genom Romfördraget grundas Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEG). Målet är att skapa en tullunion och en fri marknad för arbetskraft och kapital. För att blidka Frankrike lovas understöd till jordbruket, en dyr verksamhet som EU brottas med än i dag.

1973 får den europeiska gemenskapen för första gången sedan starten fler medlemmar, när Danmark, Irland och Storbritannien går med. I mitten av 1970-talet faller de sista högerdiktatorerna i Europa, Salazar i Portugal, Ioannides i Grekland och Franco i Spanien. Det banar väg för att dessa länder ska kunna bli medlemmar i gemenskapen. EEG satsar på ekonomiskt stöd till fattiga regioner. 1979 får medborgarna för första gången välja ledamöter i direkta val till Europaparlamentet.

Under 1980-talet blir Portugal, Spanien och Grekland medlemmar. 1986 undertecknas europeiska enhetsakten som

ska lösa frihandelsproblemen och lägga grunden för den inre marknaden. Tre år senare startar en process som totalt ritar om Europas politiska karta: Berlinmuren faller 1989 och med den de kommunistiska diktaturerna i Östeuropa.

EG blir Europeiska Unionen, det vill säga en politisk union, genom Maastrichtfördraget 1992. Det sker först efter starkt motstånd i flera medlemsländer, bland andra Danmark som krävde en rad särbestämmelse och blev föremål att bli utesluten ur gemenskapen som hängde på ett hårstrå. Den danska attityden att alltid få sin vilja fram inte minst i det Nordiska samarbetet gjorde dem fartblinda och när man stod inför valet att åka ut ur gemenskapen vek sig den Danska regeringen och accepterade i princip det som skulle bli grunden för ett EU med undantag för att den Danska kronan skulle finnas kvar men vara knuten till euron. Danmark fick fyra undantag från Maastrichtfördraget. De fyra undantagen innebar att Danmark inte var tvunget att införa euron som valuta, att man inte behövde delta i försvarssamarbetet inom EU, att man inte behövde delta i andra och tredje pelaren (utrikes-, rätts- och säkerhetspolitik) samt undantag från unionsmedborgarskapet. Danmarks undantag är dock inte för alltid varför Danmark har anpassat sig till flera pelare. Den inre marknaden fullbordas året därpå, med fri rörlighet för varor, tjänster, människor och kapital.

1995 Sverige kommer med!

Sverige blir medlem 1995, då Ingvar Carlsson är statsminister, efter en folkomröstning, liksom Finland och Österrike. Schengensamarbetet startar för att förenkla rörligheten mellan medlemsländerna. Samtidigt skärps unionens yttre gränskontroll. Sverige biträder EU utan reservationer eller undantag mer än för att snusförbudet som gäller i övriga EU inte skall gälla i Sverige samt att Vin % Sprit får fortsatt försäljningsmonopol via systembolaget. Det är de enda undantagen som var tills vidare och kräver nu EU att Sverige skall anpassa sig fullt ut.

Euron införs 2002

2002 infördes euron som ny valuta i tolv EU-länder.

<http://sv.wikipedia.org/wiki/Euro>

Euron är även officiell valuta i bland annat de franska [utomeuropeiska departementen Guadeloupe, Martinique, Franska Guyana](#) (Karibien), [Saint-Pierre och Miquelon](#) (vid [New Foundland](#)) samt [Réunion](#) (i [Indiska oceanen](#)) en ö söder om Mauritius. [Monaco](#), [San Marino](#) och [Vatikanstaten](#) får prägla egna euromynt eftersom de har formella avtal med EU som tillåter de att använda den gemensamma valutan som betalmedel. [Andorra](#), [Kosovo](#) och [Montenegro](#) får däremot inte prägla några egna euromynt eftersom deras användande av euron är informell och inte formellt tillåten av unionen. Övriga länder och territorier med euro som valuta

http://sv.wikipedia.org/wiki/Euro#L.C3.A4nder_och_territorier_med_euro_som_valuta

Sverige valde efter en folkomröstning att behålla kronan fast man i avtalet 1994/95 hade förbundit sig att vara med i den gemensamma euro valutan. Snart skulle det visa sig att omröstningen bara var en avledningsmanöver från verkligheten, Sverige fick inte ansluta sig till Euron då man inte uppfyllde 4 av 10 grundkraven.

2004 gjorde den Svenska regeringen en informell förfrågan till Europeiska Central Banken om möjligheten att biträda Euron det blev ett nej på samma grunder som tidigare att kronan inte uppfyller samtliga grundkrav.

Om samma förfrågan hade ställts till den politisk valda Parlamentet hade svaret möjligen blivit en annan.

Kronan har sedan dess försvagats (Kron kursen flyter) mot euron vilket inte är tillåtet enligt stabiliseringskravet.

2008 införde Cypern och Malta euron. Polen och dom övriga nya medlemsländerna uppfyller ännu inte stabiliseringskravet.

Eurostarten hade förberetts genom EMU, den europeiska monetära unionen, som ställer vissa krav på hur länderna sköter sin ekonomi. EU utvidgades drastiskt 2004 med tio nya medlemsländer från östra Europa. EU kunde den 13 december 2007 anta den nya författningen som heter Lissabon fördraget <http://sv.wikipedia.org/wiki/Lissabonf%C3%B6rdraget> där alla regeringschefer är förpliktigade att ratificera dessa i den nationella lagstiftningen.

Konvergenskriterier

<http://sv.wikipedia.org/wiki/Konvergenskriterier>

Hoppa till: [navigering](#), [sök](#)

För att få gå med i valutaunionen ([EMU](#) etapp 3) och införa [euron](#) som valuta måste ett medlemsland i [Europeiska unionen](#)

uppfylla vissa ekonomiska och legala krav. Kraven kallas **konvergenskriterier** och innebär:

1) Stabila priser

Inflationen får inte vara mer än 1,5 procentenheter högre än genomsnittet i de tre medlemsländerna som har bäst prisstabilitet, d.v.s. lägst inflation.

2) Stabil växelkurs

Den nationella valutan ska ha varit stabil under två år före inträde i valutaunionen.

3) Sunda statsfinanser

Den offentliga skulden får inte överstiga 60 procent av [BNP](#) och underskottet i den offentliga budgeten får inte vara större än 3 procent av BNP.

4) Låga räntor

Den 5-åriga obligationsräntan får inte vara mer än 2 procentenheter högre än i de tre medlemsländer som har lägst inflation.

5) Lagstiftning

Den nationella lagstiftningen i ett land, inklusive lagen för centralbanken, ska vara förenlig med fördraget och stadgan för Europeiska centralbankssystemet, ECBS-stadgan.

Minst vartannat år prövar [Europeiska kommissionen](#) och [Europeiska centralbanken](#) (ECB) om länderna utanför valutaunionen uppfyller kraven. Prövningen sker genom s.k. konvergensrapporter. I en konvergensrapport granskas om landet uppfyller konvergensvillkoren. Konvergensrapporterna ligger till grund för eventuella beslut av [Ekofin](#)-rådet att ett land uppfyller villkoren och får delta i valutaunionen.

Sverige har prövats [1998](#), [2000](#), [2002](#), [2004](#) och [2006](#) och har vid dessa prövningar ansetts uppfylla tre av de fyra första konvergenskraven. Det krav som inte har uppfyllts är kravet på en stabil växelkurs. Den [svenska kronan](#) har inte deltagit i det europeiska växelkurssamarbetet [ERM2](#). Dessutom anses inte den svenska riksbankslagen uppfylla de krav som ställs i [Maastrichtfördraget](#).